

підтримує своїх експортерів, яка побудувала ефективну систему просування продуктів на зовнішніх ринках. Стати країною, яка є надійним партнером на міжнародній арені, яка вбудована в ланцюжок доданої вартості, яка є частиною транспортних коридорів, яка є частиною економічних просторів.

Водночас на шляху трансформації виникають і численні виклики: нестабільність зовнішнього фінансування, втрати внаслідок війни, дефіцит кваліфікованих кадрів, бюрократичні перепони. Проте наявність політичної волі, підтримка міжнародних партнерів та активна участь громадянського суспільства є ключовими чинниками, що дають змогу подолати ці перешкоди.

Таким чином, трансформація економічного розвитку України в умовах євроінтеграції є складним, але необхідним процесом, що закладає фундамент для побудови сучасної, стійкої та конкурентоспроможної економіки. Успішна імплементація реформ забезпечить не лише відновлення після війни, а й стратегічну інтеграцію України до спільного європейського простору.

Список використаних джерел

1. Угода про асоціацію між Україною та ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eu-ua.org/> (дата звернення: 05.05.2025).
2. Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року. Київ: Кабінет Міністрів України, 2021.
3. Onyshchenko S., Yanko A., Hlushko A. and Maslii O. (2023). Economic cybersecurity of business in Ukraine: strategic directions and implementation mechanism, in Economic and cyber security. Kharkiv: PC TECHNOLOGY CENTER, 2023, pp. 30–58. DOI: <https://doi.org/10.15587/978-617-7319-98-5.ch2>
4. Національна економічна стратегія України на період до 2030 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nes2030.org.ua/> (дата звернення: 05.05.2025).
5. Офіс реформ Кабінету Міністрів України. Євроінтеграційні процеси: досягнення та плани [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 05.05.2025).
6. Бабій І. О. Економічна інтеграція України до ЄС: виклики та перспективи // Економіка і держава. 2023. № 6. С. 17–22.

УДК 336.77:330.34

Вовченко О.С., к.е.н., доцент;
Кирпичникова М.Р.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

РОЛЬ FİNTECH У РОЗВИТКУ КРЕДИТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

У сучасних умовах цифрової трансформації фінансовий сектор зазнає суттєвих змін під впливом фінансових технологій. Зокрема, стрімкий розвиток FinTech інновацій у сфері кредитування змінює традиційні підходи до оцінки платоспроможності позичальників, управління ризиками та обслуговування клієнтів. Застосування штучного інтелекту, машинного навчання, Big Data, технологій блокчейн та цифрової ідентифікації створює нові можливості для швидкого, персоналізованого та безпечного надання кредитів. У контексті євроінтеграції FinTech відіграє важливу роль у гармонізації фінансової системи України з європейськими стандартами, сприяючи її цифровій модернізації.

FinTech-інновації дозволяють не лише оптимізувати кредитні процеси, а й потенційно знижувати рівень кредитних ризиків завдяки більш точному аналізу даних, автоматизації

ухвалення рішень та зменшенню людського фактору. Проте водночас вони породжують нові виклики кіберризика, регуляторну невизначеність та ризик алгоритмічної упередженості. У зв'язку з цим питання впливу FinTech інновацій на управління кредитними ризиками набуває особливої актуальності.

Сфера FinTech включає безліч напрямів, кожен з яких має своє значення для розвитку фінансового сектору (табл. 1).

Таблиця 1

Напрями використання FinTech-інновацій у фінансовому секторі

Напрямок	Характеристика
Цифрові платежі	FinTech дозволяє здійснювати електронні платежі через мобільні додатки, онлайн-платформи, картки і електронні гаманці, спрощуючи процеси переказів грошей
Управління активами і інвестиції	FinTech надає інвесторам і споживачам інструменти для управління портфелем та доступ до різноманітних інвестиційних можливостей, включаючи роботизоване управління активами (robo-advisors)
Онлайн-кредитування	Платформи FinTech надають можливість отримання кредитів та позик онлайн зі спрощеними процедурами і швидким рішенням
Блокчейн і криптовалюти	FinTech використовує технологію блокчейн для забезпечення безпеки та прозорості фінансових транзакцій, а також підтримує використання криптовалют для платежів і інвестицій

Джерело: побудовано автором за [1]

Найпопулярнішою сферою діяльності серед FinTech-компаній України незмінно є IT, на другому місці – платежі та грошові перекази, на третьому – споживче кредитування. Частка останніх зменшилася з 12% у 2023 році до 7% у 2024 році. Цікаво, що зменшилася частка і необанків – з 7% у 2023 році до 4% у 2024 році. За останні роки fintech-ринок втратив три необанки: Todobank, Neobank та Sportbank. Це свідчить про високі виклики і складнощі у веденні цього бізнесу в поточних умовах. За даними опитувань 94% FinTech-компаній вказали штучний інтелект як одну з перспективних технологій для українського ринку. Також головними технологіями серед українських fintech-компаній є API (application programming interface) – так вказали 71% опитаних; хмарні сервіси – 44%; чат-боти – 36%. Набирає обертів щодо використання і технологія блокчейн, 12% на противагу 4% у 2023 році [2].

В умовах поступової інтеграції України до європейського фінансового простору спостерігається інтенсивне впровадження FinTech-інновацій в онлайн-кредитуванні. Щоб зробити процес кредитування максимально простим і доступним для споживачів компанія RozetkaPay презентувала новий фінансовий продукт – сервіс «Оплатити частинами від Rozetka», що дозволяє здійснювати покупки в розстрочку без прив'язки до платіжних карток окремих банків. Модель, яку використовує RozetkaPay, відповідає міжнародному підходу BNPL (Buy Now, Pay Later), що передбачає можливість оплати товарів після їх отримання. Крім того, компанія працює над реалізацією функції Express Checkout - сторінки швидкої оплати, яка дозволяє оформити покупку в кілька кліків. За внутрішніми оцінками компанії [3], використання цього інструменту сприяє зростанню конверсії успішних покупок на 20%, що може мати позитивний вплив на ефективність електронної комерції, зокрема для представників малого та середнього бізнесу.

Інший приклад успішного впровадження FinTech-рішень демонструє компанія NovaPay, яка у 2023 році першою серед небанківських фінансових установ в Україні отримала розширену ліцензію Національного банку України. Ця ліцензія надала змогу відкривати рахунки та випускати платіжні картки як для фізичних осіб, так і для бізнес-клієнтів. Упродовж восьми місяців компанія створила повнофункціональний платіжний застосунок, що дозволяє здійснювати стандартні фінансові операції (перекази, оплати товарів і послуг), а також оформлювати розстрочки, кредити на посилки, відкривати накопичувальні рахунки («кейси») та інвестувати в корпоративні облігації [4].

Alliance Bank активно впроваджує ШІ для вдосконалення процесів кредитування. У кредитуванні ШІ допомагає швидко аналізувати великі обсяги даних, прогнозувати ризики та

здійснювати оцінку кредитоспроможності [5]. Завдяки цим технологіям банк прискорює прийняття рішень щодо кредитування фізичних осіб і бізнесів, навіть якщо вони не є постійними клієнтами. Практичним прикладом також є партнерство з Фокстрот, де оцінка кредитоспроможності на основі ШІ дозволяє ухвалювати рішення за одну хвилину. Аналізується понад 200 характеристик, що забезпечує персоналізований підхід до кожного клієнта.

Кейси успішної інтеграції штучного інтелекту мають й інші українські банки. До них входять оптимізація кредитного портфеля через аналіз поведінкових факторів клієнтів, розробка персоналізованих фінансових продуктів, моніторинг клієнтських транзакцій для підвищення рівня кібербезпеки і ще багато різних технологій, які кожен банк персоніфікує під запити своїх клієнтів. Інтеграція FinTech-рішень у кредитні процеси не лише оптимізує обслуговування клієнтів, але й трансформує підходи до контролю та управління ризиками. Технології на базі ШІ та блокчейну підвищують прозорість операцій, знижують ризик шахрайства та посилюють відповідність регуляторним вимогам.

У підсумку, FinTech відкриває нові горизонти для розвитку кредитування, роблячи його гнучким, безпечним і орієнтованим на потреби клієнтів. У процесі євроінтеграції такі технології стають ключовим інструментом наближення української кредитної інфраструктури до європейських стандартів. І хоча вже реалізовано багато рішень в сфері FinTech, дана галузь зберігає великий потенціал розвитку.

Список використаних джерел

1. В'язовий С. Fintech в Україні: шлях до інноваційного майбутнього безготівкових розрахунків. *Економіка та суспільство*. 2023. № 54. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-36>.
2. Казанцев Д. Fintech в Україні 2025: проблеми, тренди, інновації. 27 бер. 2025 р. Mezha.Media. URL: <https://mezha.media/articles/chim-zhive-ukrajinskiy-fintech-sektor-300651/>
3. Кредитні пропозиції від ROZETKA та партнерів. Інтернет-магазин «Розетка™». URL: <https://rozetka.com.ua/pages/credit/>.
4. Нова ліцензія: NovaPay зможе відкривати рахунки і випускати платіжні картки. ТОВ «НоваПей». 29 квіт. 2023 р. URL: <https://novapay.ua/nova-litsenziya-novapay-zmozhe-vidkrivati-rakhu/>.
5. Як Alliance bank змінюється разом зі штучним інтелектом. АТ «Банк Альянс». 12 чер. 2023 р. URL: <https://bankalliance.ua/articles/yak-alliance-bank-zminyuetsya-razom-zi-shtuchnim-intelektom>.

УДК 338.1:502.131.1:327(477)

Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Лебедева К.Р., Ковальова С.Д.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Цифрова трансформація є визначальним чинником модернізації національних економік у XXI столітті, зумовлюючи появу нових моделей розвитку, форм зайнятості та державного управління. Для України, що перебуває на шляху інтеграції до Європейського Союзу, цифровізація набуває не лише технологічного, а й геополітичного значення. Відповідність цифровим стандартам ЄС, розбудова сучасної інфраструктури та впровадження інноваційних рішень розглядаються як ключові умови для підвищення конкурентоспроможності економіки, забезпечення її стійкості та повноцінного входження до європейського цифрового ринку.